

Od roku 1882 prosazoval Lindner svoje pedagogické názory na univerzitní úrovni – byl jmenován prvním profesorem pedagogiky a psychologie na české části Karlovy univerzity; od roku 1883 byl coby zástupce učitelů zvolen do zemské školní rady. Jako školní inspektor Lindner působil již od zavedení nového školského zákona roku 1869 – nejprve v Celje, po návratu domů potom v Kutné Hoře.

Beneš Metod Kulda (1820–1903)

Vlastenecký moravský kněz a školní inspektor se narodil v Ivančicích v početné rodině kožešníka. Ačkoliv rodina byla česká, navštěvoval německou obecnou školu, na což později vzpomínal nerad, protože se němčinu ve škole pořádně nenaučil – naopak v latině na jihlavském gymnáziu vynikal. Po maturitě roku 1839 studoval v Brně filozofii a teologii, roku 1845 nastoupil na místo kaplana v Židlochovicích, kde se začal věnovat literární práci.

Jako spisovatel byl neobyčejně plodný, přispíval do mnoha novin a časopisů, kde publikoval svoje názory k dobovým otázkám (jako kněz přirozeně hájil pozice katolické církve) i různé povídky. Byl rovněž autorem množství veršované náboženského obsahu, kterými se snažil didakticky působit na mládež, ale i na dospělé, které chtěl touto jednoduchou formou varovat před novými myšlenkovými proudy. Trvalou hodnotu z jeho literárního odkazu však mají především sběry lidových pohádek, kterým se začal věnovat během ozdravných prázdninových pobytů v Rožnově pod Radhoštěm v letech 1853 a 1854. Kulda se snažil co nejvěrněji zapsat všechna vyprávění lidových vyprávěčů, do jejich podoby nechtěl nijak zasahovat. Z vybraných textů pak připravil knihu *Moravské národní pohádky*, která se dočkala celé řady vydání.

Obr. 42: Beneš Metod Kulda

Od roku 1850 stál Kulda v čele tzv. ochranovny zanedbané mládeže v Brně. Cílem tohoto ústavu bylo naučit chovance z řad problematické mládeže zemědělským či technickým pracím, aby se z nich stali „hodní, mravní a pracovití lidé“.¹¹⁶ Ochránovna byla otevřena v říjnu roku 1848, Kulda zastával místo ředitele v letech 1850–1859. Za prvních deset let existence ochranovny ústavem prošlo 170 chlapců, z nichž bylo 110 dáno do učení, 22 bylo vráceno rodičům, 21 zůstalo v další ústavní péči, 8 uprchlo, 7 zemřelo a 2 byli jako nepolepšitelní propuštěni pro věk. Život chovanců určoval pevný denní řád: po budičku v 6 hodin následovala mše, potom dvě hodiny výuky,